2026/1876

28.7.2026.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/1876

(2026. gada 23. jūlijs),

ar ko ieceļ Eiropas Savienības īpašo pārstāvi Sāhelā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 33. pantu saistībā ar 31. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Padome 2013. gada 18. martā vienojās iecelt Eiropas Savienības īpašo pārstāvi (ESĪP) Sāhelā.

(2) Padome 2024. gada 19. novembrī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2024/2905 ([1]), kas par ESĪP Sāhelā iecēla *João CRAVINHO* kungu. ESĪP pilnvaru termiņš beidzas 2026. gada 31. augustā.

(3) Uz 12 mēnešu laikposmu būtu jāieceļ ESĪP Sāhelā.

(4) ESĪP pilnvaras īstenos situācijā, kas var pasliktināties un varētu kavēt Līguma 21. pantā noteikto Savienības ārējās darbības mērķu sasniegšanu.

(5) Ir jānodrošina saskaņota un efektīva Savienības iesaiste Sāhelā, tostarp, ieceļot jaunu ESĪP, kas vadīs politisko dialogu, koordināciju un Savienības atjaunotās pieejas Sāhelas reģionam īstenošanu, ņemot vērā dalībvalstu paustos viedokļus.

(6) Ir svarīgi saglabāt Savienības rīcības dinamiku, tostarp ar Padomes secinājumiem par Sāhelu, un vienlaikus turpināt īstenot Savienības atjaunoto pieeju Sāhelai, ņemot vērā dalībvalstu paustos viedokļus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Eiropas Savienības īpašais pārstāvis

1. Ar šo *Birgitte MARKUSSEN* kundze tiek iecelta par Eiropas Savienības īpašo pārstāvi (ESĪP) Sāhelā no 2026. gada 1. septembra līdz 2027. gada 31. augustam. Padome, pamatojoties uz Politikas un drošības komitejas (PDK) izvērtējumu un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") priekšlikumu, var nolemt, ka ESĪP pilnvaras ("pilnvaras") tiek pagarinātas vai izbeigtas agrāk.

2. Pilnvaru nolūkos Sāhela tiek definēta kā reģions, kas aptver Burkinafaso, Čadu, Mali, Mauritāniju un Nigēru. ESĪP attiecīgā gadījumā sadarbojas arī ar Čada ezera baseina valstīm un citām valstīm un reģionāliem vai starptautiskiem subjektiem Sāhelā un ārpus tās, tostarp attiecīgā gadījumā Magribā un Gvinejas līča reģionā, un jo īpaši ar tām kaimiņvalstīm, kuras ietekmē dinamika Sāhelā.

([1]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/2905 (2024. gada 18. novembris), ar ko ieceļ Eiropas Savienības īpašo pārstāvi Sāhelā (OV L, 2024/2905, 19.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2905/oj).

2. pants

Politikas mērķi

1. Pamatojoties uz politikas mērķiem Eiropas Savienības integrētajā stratēģijā attiecībā uz Sāhelu, ko pieņēma ar Padomes secinājumiem 2021. gada 16. aprīlī, Ārlietu padomes 2023. gada 11. decembra un 2024. gada 19. februāra sanāksmē apspriestās Savienības pieejas Sāhelas reģionam pielāgošanu un Savienības atjaunoto pieeju Sāhelas reģionam, ko Ārlietu padome apstiprināja 2025. gada 20. novembrī, ņemot vērā dalībvalstu paustos viedokļus, pilnvaru mērķis ir aktīvi un prioritāri veicināt reģionālus un starptautiskus centienus panākt ilgstošu mieru, drošību, stabilitāti un ilgtspējīgu attīstību reģionā. ESĪP turklāt cenšas uzlabot Savienības daudzpusīgās iesaistes Sāhelā kvalitāti, ietekmi un redzamību un veicināt universālās vērtības un Savienības intereses. Atbilstoši Padomes ievirzēm ESĪP palīdz Augstajam pārstāvim īstenot Savienības atjaunoto pieeju Sāhelas reģionam, kura saistīta ar pieaugošajiem nedrošības un nestabilitātes riskiem reģionā.

2. ESĪP sniedz ieguldījumu Savienības centienu izstrādē un īstenošanā reģionā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp teritoriālās integritātes ievērošanu, integrētā veidā, tostarp politiskā, drošības un attīstības jomās, un visu Savienības darbībām būtisko instrumentu un ieinteresēto personu koordinēšanā. ESĪP palīdz padziļināt Savienības iesaisti un koordinācijas centienus, izmantojot valstu, reģionālus un starptautiskus mehānismus.

3. ESĪP rīkojas ciešā sadarbībā un koordinācijā ar Padomi, Komisiju, Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), Savienības delegācijām, dalībvalstīm un citām attiecīgām ieinteresētajām personām, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizāciju (ANO) un Āfrikas organizācijām, it sevišķi Āfrikas Savienību (ĀS) un Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopienu (*ECOWAS*).

3. pants

Pilnvaras

1. Lai sasniegtu 2. pantā noteiktos politikas mērķus, pilnvaras ietver:

a) attiecīgā gadījumā un ņemot vērā dalībvalstu paustos viedokļus, aktīvi piedalīties Savienības atjaunotās pieejas Sāhelas reģionam īstenošanā un koordinēt un turpināt attīstīt Savienības integrēto pieeju reģionā, lai uzlabotu Savienības darbību Sāhelā vispārējo saskaņotību un efektivitāti, kā arī atbalstītu efektīvu stratēģisko komunikāciju;

b) sadarboties, tostarp, izmantojot starpniekdiplomātiju un augsta līmeņa politisku iesaisti ar valdībām un reģionālām organizācijām, kā arī miera nolīgumus un starptautiskas mediācijas un konfliktu risināšanas iniciatīvas, ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām reģionā, tostarp starptautiskām organizācijām, sievietēm, jauniešiem, pilsonisko sabiedrību un diasporām un Magribas, Rietumāfrikas un Čada ezera baseina valstīm, lai veicinātu Savienības mērķu sasniegšanu un sekmētu tās intereses un veidotu labāku izpratni un pozitīvu tēlu par Savienības lomu Sāhelā un tās tiešā tuvumā;

c) pārstāvēt un veicināt Savienības intereses un redzamību attiecīgos reģionālos un starptautiskos forumos un jebkādos citos procesos, kas ir būtiski reģiona stabilitātei;

d) sekmēt pilnībā koordinētu un integrētu Savienības rīcību reģionā, izmantojot visus attiecīgos instrumentus, tostarp attīstības sadarbību, Eiropas Miera mehānismu un dalībvalstu darbības un Savienības atbalstu krīžu pārvarēšanai un konfliktu novēršanai ar Savienības kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) darbībām un reģionāliem un valstu līmeņa stabilizācijas centieniem, tostarp attiecībā uz drošības sektora reformu un atbruņošanos, bijušo kaujinieku demobilizāciju un reintegrāciju un kultūras mantojumu konfliktu un krīžu laikā;

e) uzturēt ciešu sadarbību ar ANO, jo īpaši ģenerālsekretāra īpašo pārstāvi Rietumāfrikā un Sāhelā, ĀS un tās īpašo pārstāvi Mali un Sāhelā, *ECOWAS*, Čada ezera baseina komisiju un citām vadošām valsts, reģionālām un starptautiskām ieinteresētām personām, tostarp citiem īpašajiem sūtņiem Sāhelā;

f) cieši sekot līdzi nestabilitātes pamatcēloņu un ilgtermiņa tendenču ietekmei reģionā, analizēt to un ziņot par to, tostarp par klimata pārmaiņām, biodaudzveidības zudumu, ganību lopkopību, pārtikas trūkumu un piekļuvi dabas resursiem, jo īpaši zemei un ūdenim, kā arī veicināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un sadarbību šajā jomā, lai stiprinātu stabilitāti un atbalstītu centienus ierobežot nestabilitātes izplatīšanos, īpašu uzmanību pievēršot visneaizsargātākajiem reģioniem un reģionālām iniciatīvām, lai šajā ziņā veicinātu pārrobežu sadarbību, tostarp starp Rietumāfrikas piekrastes valstīm un Sāhelas valstīm;

g) cieši sekot līdzi citām reģiona izaicinājumu reģionālām un pārrobežu dimensijām, tostarp terorismam, radikalizācijai, organizētajai noziedzībai, hibrīddraudiem un kiberdraudiem, ieroču kontrabandai, cilvēku tirdzniecībai un kontrabandai, narkotiku tirdzniecībai, nedrošībai jūrā, bēgļu un migrācijas plūsmām un ar tām saistītām nelikumīgām finanšu plūsmām;

h) cieši sekot līdzi tam, kādas humanitāras, politiskas, ar drošību un attīstību saistītas sekas izraisa liela mēroga bēgļu un migrācijas plūsmas, ieskaitot iekšzemē pārvietotas personas, un attiecīgā gadījumā iesaistīties dialogos par migrāciju ar iestādēm un attiecīgām ieinteresētajām personām un sniegt vispārīgāku ieguldījumu Savienības migrācijas un bēgļu politikā attiecībā uz reģionu atbilstoši Savienības mērķiem un interesēm, lai veicinātu auglīgu sadarbību migrācijas jomā, izmantojot visaptverošu visa maršruta pieeju;

i) palīdzēt īstenot attiecīgos Padomes secinājumus par terorisma un vardarbīga ekstrēmisma novēršanu un apkarošanu, uzturēt regulārus augsta līmeņa politiskos kontaktus ar valstīm, kuras skāris terorisms un starptautiskā organizētā noziedzība, un nodrošināt Savienības būtisko lomu centienos apkarot terorismu un starptautisko organizēto noziedzību;

j) cieši sekot līdzi tam, kādas sekas politikas, drošības un attīstības jomā izraisa humanitārās krīzes reģionā, ņemot vērā miera, humānās palīdzības un attīstības saikni un veicinot ilgtermiņa risinājumus krīzēm un konfliktiem;

k) sadarbībā ar ESĪP cilvēktiesību jautājumos sekmēt to, ka reģionā tiek īstenota Savienības cilvēktiesību politika atbilstoši Savienības Rīcības plānam cilvēktiesību un demokrātijas jomā, Savienības Cilvēktiesību pamatnostādnēm, jo īpaši Savienības pamatnostādnēm par bērniem un bruņotiem konfliktiem, kā arī par vardarbību pret sievietēm un meitenēm un par jebkādas pret viņām vērstas diskriminācijas apkarošanu, un Savienības politika attiecībā uz sievietēm, mieru un drošību, veicināt iekļautību un dzimumu līdztiesību valsts veidošanas procesā atbilstoši ANO Drošības padomes Rezolūcijai (ANO DPR) 1325 (2000) un turpmākām rezolūcijām par sievietēm, mieru un drošību, tostarp ANO DPR 2242 (2015), un atbalstīt ANO DPR 2250 (2015) par jaunatni, mieru un drošību īstenošanu;

l) turpināt novērot tieslietu nozari kopumā un tos mehānismus saukšanai pie atbildības, kurus var izmantot, lai cīnītos pret nesodāmību, tostarp izstrādāt ieteikumus, uzturēt regulārus kontaktus ar attiecīgām iestādēm reģionā, Starptautiskās Krimināltiesas prokurora biroju un Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos biroju un sadarboties ar cilvēktiesību aizstāvjiem un novērotājiem reģionā;

m) padziļināt Savienības zināšanas par vietējām vēlmēm un vietējiem apstākļiem, izmantojot biežus kontaktus reģionā, tostarp ar vietējiem aktoriem, un, pamatojoties uz rūpīgu un pastāvīgu situācijas analīzi, sekmēt pārdomu procesu un veicināt agrīnu reaģēšanu, pielāgošanos un Savienības stratēģisko un ilgtermiņa redzējumu Sāhelā.

2. Pilnvaru īstenošanas nolūkā ESĪP *inter alia*:

a) attiecīgā gadījumā konsultē un ziņo par Savienības nostāju formulēšanu reģionālos un starptautiskos forumos, lai proaktīvi veicinātu diplomātiskus kontaktus un darbības, kas stiprina Savienības integrēto pieeju Sāhelai;

b) palīdz uzturēt kopskatu par visām Savienības darbībām un cieši sadarbojas ar attiecīgajām Savienības delegācijām un dalībvalstīm.

4. pants

Pilnvaru īstenošana

1. ESĪP atbild par pilnvaru īstenošanu, rīkojoties Augstā pārstāvja vadībā.

2. PDK uztur privileģētu saikni ar ESĪP un ir ESĪP galvenais kontaktpunkts Padomē. Neskarot Augstā pārstāvja pilnvaras, PDK sniedz ESĪP stratēģiskas norādes un politisku virzību atbilstoši pilnvarām.

3. ESĪP sadarbojas un cieši koordinē darbu ar attiecīgajiem EĀDD departamentiem.

5. pants

Finansējums

1. Finanšu atsauces summa, kas paredzēta pilnvaru īstenošanas izdevumu ("izdevumi") segšanai laikposmā no 2026. gada 1. septembra līdz 2027. gada 31. augustam, ir 1 788 249,05 EUR.

2. Izdevumus pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.

3. Izdevumus pārvalda saskaņā ar ESĪP un Komisijas līgumu. ESĪP sniedz Komisijai pārskatu par izdevumiem.

6. pants

ESĪP komandas izveide un tās sastāvs

1. Pilnvaru un atbilstošo piešķirto finanšu līdzekļu robežās ESĪP ir atbildīgs par komandas izveidi. ESĪP komandā iekļauj personas, kam ir pilnvaru īstenošanai vajadzīgās īpašās zināšanas konkrētos politikas jautājumos. ESĪP tūlīt informē Padomi un Komisiju par ESĪP komandas sastāvu.

2. Dalībvalstis, Savienības iestādes un EĀDD var ierosināt personāla norīkošanu darbā ESĪP komandā. Šādam norīkotajam personālam atalgojumu attiecīgi maksā norīkojošā dalībvalsts, attiecīgā Savienības iestāde vai EĀDD. Darbā pie ESĪP var norīkot arī ekspertus, ko dalībvalstis ir norīkojušas darbā Savienības iestādēs vai EĀDD. Starptautiskiem līgumdarbiniekiem ir dalībvalsts valstspiederība.

3. Viss norīkotais personāls turpina būt nosūtītājas dalībvalsts, attiecīgās Savienības iestādes vai EĀDD administratīvā pakļautībā, un tas veic savus pienākumus un rīkojas pilnvaru interesēs.

4. ESĪP personālu izvieto kopā ar attiecīgajiem EĀDD departamentiem vai Savienības delegācijām, lai nodrošinātu to attiecīgo darbību saskaņotību un konsekvenci.

7. pants

ESĪP un ESĪP komandas locekļu privilēģijas un imunitāte

Par privilēģijām, imunitāti un par citām garantijām, kas attiecas uz ESĪP un ESĪP komandas locekļiem un kas ir vajadzīgas pilnvaru īstenošanai un sekmīgai darbībai, attiecīgi vienojas ar uzņēmējvalstīm. Minētajā nolūkā dalībvalstis un EĀDD sniedz visu vajadzīgo atbalstu.

8. pants

ES klasificētās informācijas drošība

ESĪP un ESĪP komandas locekļi ievēro drošības principus un minimālos standartus, kas ir noteikti ar Padomes Lēmumu 2013/488/ES ([2]).

9. pants

Piekļuve informācijai un loģistikas atbalsts

1. Dalībvalstis, Komisija, EĀDD un Padomes Ģenerālsekretariāts nodrošina, ka ESĪP ir piekļuve jebkurai attiecīgai informācijai.

2. Savienības delegācijas reģionā un dalībvalstis attiecīgā gadījumā nodrošina loģistikas atbalstu ESĪP un ESĪP komandas locekļiem.

10. pants

Drošība

Saskaņā ar Savienības politiku par tāda personāla drošību, kas izvietots ārpus Savienības, lai veiktu operatīvas darbības saskaņā ar Līguma V sadaļu, ESĪP atbilstoši pilnvarām un pamatojoties uz drošības situāciju teritorijā, par kuru ESĪP ir atbildīgs, veic visus praktiski iespējamos pasākumus visa ESĪP tiešā pakļautībā esošā personāla drošībai, jo īpaši:

a) izstrādājot konkrētu drošības plānu, kura pamatā ir EĀDD norādes un kurā ietverti konkrēti fiziski, organizatoriski un procesuāli drošības pasākumi, ar kuriem reglamentē to, kā tiek pārvaldīta personāla droša pārvietošanās uz teritoriju, par kuru ESĪP ir atbildīgs, un droša pārvietošanās tajā un kā tiek pārvaldīti drošības incidenti, un izveidojot ārkārtas situāciju plānu un evakuācijas plānu;

b) nodrošinot, ka visam ārpus Savienības izvietotajam personālam ir augsta riska apdrošināšana, kas atbilst apstākļiem teritorijā, par kuru ESĪP ir atbildīgs;

c) nodrošinot, ka viss personāls, ko izvieto ārpus Savienības, tostarp vietējie līgumdarbinieki, pirms vai tūlīt pēc ierašanās teritorijā, par kuru ESĪP ir atbildīgs, ir piedalījušies atbilstīgā drošības apmācībā, kuras pamatā ir EĀDD minētajai teritorijai piešķirtā riska izvērtējuma pakāpe;

d) nodrošinot, ka tiek īstenoti visi saskaņotie ieteikumi, kas sniegti pēc regulāriem drošības izvērtējumiem, un saistībā ar 15. pantā minētajiem regulārajiem progresa ziņojumiem un galīgo visaptverošo ziņojumu par pilnvaru īstenošanu rakstiski ziņojot Augstajam pārstāvim, Padomei un Komisijai par minēto ieteikumu īstenošanu un citiem drošības jautājumiem.

([2]) Padomes Lēmums 2013/488/ES (2013. gada 23. septembris) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 274, 15.10.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

11. pants

Ziņošana

ESĪP regulāri sniedz ziņojumus Augstajam pārstāvim. ESĪP regulāri ziņo PDK un, ja nepieciešams, citām Padomes darba sagatavošanas struktūrām. Regulāros ziņojumus izsūta, izmantojot *COREU* tīklu. ESĪP var sniegt ziņojumus Ārlietu padomei. Saskaņā ar Līguma 36. pantu ESĪP var tikt iesaistīts Eiropas Parlamenta informēšanā.

12. pants

Piekļuve dokumentiem un datu aizsardzība

1. ESĪP piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1049/2001 ([3]) paredzētos noteikumus, kā arī īstenošanas noteikumus, kas paredzēti Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 6. marta lēmumā ([4]).

2. ESĪP aizsargā personas attiecībā uz viņu personas datu apstrādi saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1725 ([5]), un saskaņā ar īstenošanas noteikumiem, ko EĀDD vajadzībām pieņēmis Augstais pārstāvis.

13. pants

Koordinācija

1. Savienības atjaunotās pieejas Sāhelas reģionam ietvaros ESĪP veicina Savienības darbību vienotību, konsekvenci un efektivitāti un palīdz nodrošināt to, ka visi Savienības instrumenti un dalībvalstu darbības tiek piemērotas vai īstenotas konsekventi nolūkā sasniegt Savienības politikas mērķus. ESĪP cenšas regulāri uzturēt sakarus ar dalībvalstīm. ESĪP darbības koordinē ar darbībām, ko veic EĀDD, Savienības delegācijas un Komisija, kā arī ar darbībām, ko reģionā veic citi ESĪP. ESĪP regulāri sniedz informāciju EĀDD, Savienības delegācijām un dalībvalstu misijām reģionā.

2. Uz vietas ESĪP uztur ciešus sakarus ar attiecīgajiem dalībvalstu misiju vadītājiem, Savienības delegāciju vadītājiem un KDAP misiju vadītājiem. Viņi dara visu iespējamo, lai palīdzētu ESĪP īstenot pilnvaras. ESĪP ciešā koordinācijā ar attiecīgajām Savienības delegācijām sniedz *EUCAP Sahel Mali* misijas vadītājam politiskus norādes par vietējiem jautājumiem. ESĪP un civilo operāciju komandieris vajadzības gadījumā viens ar otru apspriežas. ESĪP uztur sakarus arī ar citiem starptautiskiem un reģionāliem aktoriem uz vietas.

14. pants

Tiesību subrogācija

Lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas juridiskās saistības, ko iepriekšējie ESĪP Sāhelā ir uzņēmušies attiecībā uz saviem komandas locekļiem, būvdarbu, piegāžu vai pakalpojumu iepirkumu un zemes, ēku vai cita nekustamā īpašuma nomu, ESĪP pārņem šādu iepriekšējo ESĪP tiesības un pienākumus un uzņemas tos, izņemot pienākumus, kas izriet no smagiem pārkāpumiem, par kuriem vienīgie atbildīgie paliek šādi iepriekšējie ESĪP.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([4]) Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos Lēmums (2025. gada 6. marts) par noteikumiem attiecībā uz to, kā izskata pieprasījumus par publisku piekļuvi ES īpašo pārstāvju rīcībā esošiem dokumentiem (OV C, C/2025/1951, 31.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1951/oj).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

15. pants

Pārskatīšana

Šā lēmuma īstenošanu un tā saskaņotību ar citām Savienības darbībām reģionā regulāri pārskata. ESĪP sniedz Augstajam pārstāvim, Padomei un Komisijai regulārus progresa ziņojumus un līdz 2027. gada 31. maijam – galīgu visaptverošu ziņojumu par pilnvaru īstenošanu.

16. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2026. gada 23. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

T. BYRNE